

Galleri Wallner låter lyckligtvis konsten komma först

Galleri Thomas Wallner, Simris, t o m 31/8.

Galleri Wallner jubilerar genom att inte ta andra hänsyn än de konstnärliga. Och då blir det bra, skriver Thomas Millroth.

I år översköljs vi av jubileer. Jubilarer har en tendens att skryta och skrävla samtidigt som närminnet betänkligt tonar bort, för att inte tala om hjärnans intressantare futuristiskt tankestimulerande delar.

När nu Galleri Thomas Wallner markerar 40 år i branschen undrar jag varför.

Visst skulle han ha mycket att berätta om. Malmös konstliv à la bergochdalbana från 1974. Och alla dessa namnkunniga konstnärer som har passerat hans galleri.

Wallner är nog också en av få gallerister som tål att nämnas vid sidan av legendarer som Anders

Tornberg i Lund.

Utställningen med Per Kirkeby 1977 väger tungt. Kanske också att Cecilia Edefalk 1988 visade den stora målningen "Baby", numera känd för sina knappa 6 miljoner i auktionspris; som om det skulle vara något att skryta med.

När Wallner lämnade Malmö för Simris för fyra år sedan öppnade han med en utställning av Anders Krisár, som utnämndes till en av konstvärldens bästa det året.

Alltså, med alla de stjärnorna i sitt cv borde jubilaren ha lånat in någon dyr legendarisk grej av Kirkeby och toppat med Edefalks "Baby".

Han kunde ha gjort som de flesta i ett konst-Sverige, där gallerierna oftare är marknadsmaskiner än platser för spännande konst. Visat "sina" konstnärer. Inköpta av kända samlare och prestigeladdade museer.

Men det är inte Edefalk som möter mig.

Det är ett för mig alldeles nytt namn, Disa Rytt. Två höga, nertonade monokroma målningar, som mumlar ihop om måleriets hemligheter. Och strax dyker Linnéa Carlssons "Skulptur utan organ" upp. En ledad bronsdocka med muskler, skägg, mössa och utan snopp. Gjuten i Egypten, Kina och Malmö, en vresigt bronssexig parabel om Europas nergång både vad gäller varuproduktion och idéer. En samtida tour de force om vår tid.

På väggen invid visas Emil Z Ekbergs monumentala teckningskonst, som är en annan sorts parabler över samtiden, hopklippta och mästerligt genomtecknade. Den intimare Ellisif Hals har torrålsgravvren som grund i sina kollage kring teknokratiskt civilisatoriska omöjligheter. Och Tomas Lundgrens gigantiska porträttmålningar över främlingar träffar vårt nu som kaststjärnor. Här möter oss den andre så att varenda por syns.

I Ami Nordas närmast filmiska bildspråk flyter vardagen fram, medan Clara Gesang-Gottowt försjunkar i färgexplosioner.

De utställda verken kan innehålla dynamit, men här finns ingen quick fix.

Wallner satsar på det som tar tid, till exempel Carlssons modellering, gjutning, resor, politiska reflexioner, traditionellt gediget och därför explosivt, liksom Sara Wallgrens minutiöst pricktecknade stora dukar, som transponerar ljud till flimrande gråton, här Pachelbels kända kanon.

Nu när målerikonsten är aktuellare än någonsin är galleriet på tå, utan att ta med det knäsatta och säkra. Johanna Fjaestads landskap är svidande sköna i plein-air och Pauliina Pietilä har fört sin nattliga stadsromantik rakt in i drömmen.

Ett tiotal konstnärer fyller väggarna i en mycket spretig historia, som ändå sluter sig till ett kaxigt påstående om en alldeles lysande konstsamtid. Just för att inga utslätade, anpassade verk valts ut. Många av konstnärerna känner jag igen från Malmös konstscen. Ändå är de märkligt oskrivna blad i den svenska samtidskonsten.

Därför är denna utställning en konstpolitisk örfil. Konstens värde – ekonomiskt och konstnärligt sägs ju numera sammanfalla – är beroende av viktiga samlare, placeringar på museer och helst en kölapp till ett auktionshus med garanterat högt slutpris.

Konst som officiellt räknas ska framför allt ha hamnat inom synhåll för huvudstadens ekonomiska konstkonglomerat. Utanför synfältet betyder att den inte finns.

Jag har länge irriterat mig på denna blindhet för konstnärliga värden inom tullarna. Att Stockholm så konsekvent inte vill se vad som händer, verkligen händer, i dagens konst. Inte minst här nere.

Här verkar inga andra hänsyn än konstnärliga ha tagits. Det är ovanligare än ni tror. Och då blir det så här bra.